

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kzz-21/2024-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Dražena Tripala kao predsjednika Vijeća, te Melite Božičević-Grbić i Perice Rosandića kao članova Vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice-specijalistice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv okr. Fikreta Abdića, zbog kaznenog djela iz čl. 149. st. 2. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18. i 126/19. - dalje: KZ), odlučujući o zahtjevu za zaštitu zakonitosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske od 18. prosinca 2024. broj KZZ-DO-82/2024 podignutim protiv pravomoćnih odluka koje čine presuda Županijskog suda u Zagrebu od 28. veljače 2022. broj KŽ-123/2022-2 te rješenje Općinskog suda u Rijeci od 4. studenog 2022. broj K-104/2020-40 i rješenje Općinskog suda u Rijeci od 26. lipnja 2024. broj Kv-390/2023, K-104/2020-55 u sjednici održanoj 22. siječnja 2025.,

p r e s u d i o j e:

Utvrđuje se da je zahtjev za zaštitu zakonitosti osnovan i da je pravomoćnim odlukama koje čine presuda Županijskog suda u Zagrebu od 28. veljače 2022. broj KŽ-123/2022-2 te rješenje Općinskog suda u Rijeci od 4. studenog 2022. broj K-104/2020-40 i rješenje Općinskog suda u Rijeci od 26. lipnja 2024. broj Kv-390/2023, K-104/2020-55 počinjena povreda zakona u odredbi čl. 468. st. 3. u svezi s čl. 149. st. 3. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11.-pročišćeni tekst, 91/12.-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 130/20., 80/22. i 36/24. - dalje: ZKP), ukidaju se pobijana presuda Županijskog suda u Zagrebu od 28. veljače 2022. broj KŽ-123/2022-2 u dijelu odluke o troškovima kaznenog postupka te u cijelosti rješenje Općinskog suda u Rijeci od 4. studenog 2022. broj K-104/2020 i rješenje Općinskog suda u Rijeci od 26. lipnja 2024. broj Kv-390/2023, K-104/2020. i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovnu odluku.

Obrazloženje

1. Presudom Općinskog suda u Rijeci od 10. lipnja 2021. broj K-104/2020-23, okr. Fikret Abdić je proglašen krivim zbog kaznenog djela клевете iz čl. 149. st. 1. i 2. KZ, i osuđen na novčanu kaznu u iznosu od 100 dnevnih iznosa okrivljenika u visini od 210,00 kuna što ukupno iznosi 21.000,00 kuna. Na temelju čl. 56. st. 1. - 3. KZ,

okrivljeniku je izrečena uvjetna osuda te je određeno da se novčana kazna neće izvršiti ukoliko okrivljenik u roku od dvije godine ne počini novo kazneno djelo.

1.1. Na temelju čl. 148. st. 1. ZKP okrivljenik je obvezan naknaditi troškove kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 6. i 7. ZKP, u paušalnom iznosu 1.000,00 kuna te nužne izdatke privatnog tužitelja i nagradu i nužne izdatke opunomoćenika privatnog tužitelja koji će biti određeni posebnim rješenjem.

1.2. Presudom Županijskog suda u Zagrebu od 28. veljače 2022. broj KŽ-123/2022-2, prihvaćanjem žalbe okr. Fikreta Abdića, preinačena je prvostupanjska presuda i na temelju čl. 452. toč. 6. ZKP odbijena je optužba zbog nastupa zastare kaznenog progona, a na temelju „... članka 149. stavak 3. ZKP/08 privatni tužitelj Andrej Sablić dužan je naknaditi troškove kaznenog postupka iz članka 145. stavak 2. točka 1. do 6. ZKP/08 nužne izdatke okrivljenika te nužne izdatke i nagradu njegova branitelja koji će biti određeni posebnim rješenjem.“

1.3. Pravomoćnim rješenjem koje čine rješenje Općinskog suda u Rijeci od 4. studenog 2022. broj K-104/2020-40 i rješenje Općinskog suda u Rijeci od 26. lipnja 2024. broj Kv-390/2023, K-104/2020-55 naloženo je privatnom tužitelju da naknadi troškove okrivljenika odnosno nužne izdatke i nagrade branitelja u ukupnom iznosu 3.649,88 eura.

2. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske podnijelo je zahtjev za zaštitu zakonitosti protiv navedenih pravomoćnih odluka zbog povrede zakona u odredbi čl. 468. st. 3. u vezi s čl. 149. st. 1. i 3. ZKP s prijedlogom da se zahtjev prihvati „... te da se presuda Županijskog suda u Zagrebu, ... u dijelu odluke o troškovima kaznenog postupka preinači ... odredi da troškovi kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 1. do 6. ZKP/08, nužni izdaci okrivljenika te nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret proračunskih sredstava, a da se pravomoćno rješenje ... preinači na način da na temelju odredbe čl. 149. st. 3. u vezi čl. 149. st. 1. ZKP/08 troškovi kaznenog postupka na ime nužnih izdataka i nagrade branitelja okr. Fikreta Abdića, ... u iznosu od 3.649,88 eura padaju na teret proračunskih sredstava, odnosno da se podredno pobijana pravomoćna presuda i rješenje ukinu i predmet vrati na ponovno odlučivanje Županijskom sudu u Zagrebu i Općinskom sudu u Rijeci.“

3. Zahtjev za zaštitu zakonitosti (dalje u tekstu: zahtjev) je osnovan.

4. Državni odvjetnik u zahtjevu navodi da su sudovi nepravilno primijenili odredbu čl. 149. st. 3. ZKP/08. (čl. 149. ZKP neizmijenjen na snazi od 27. srpnja 2017.) koja predviđa iznimku „... od obveze privatnog tužitelja da naknadi troškove kaznenog postupka ako je donesena presuda kojom se optužba odbija zbog nastupa zastare kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati krivnji privatnog tužitelja, a što je utjecalo na pobijane pravomoćne odluke.“ Prema mišljenju državnog odvjetnika iz stanja spisa predmeta proizlazi da je privatna tužba podnijeta pravovremeno te da privatni tužitelj „... niti jednim svojim postupkom nije doprinio odugovlačenju kaznenog postupka te se nastupanje zastare ni u kojem slučaju ne može pripisati njegovoj krivnji.“

5. U pravu je državni odvjetnik kada tvrdi da je u pravomoćnoj presudi ostvarena povreda zakona u čl. 468. st. 3. u vezi s čl. 149. st. 3. ZKP što se posljedično odrazilo i na pravomoćno rješenje o visini troškova postupka koje privatni tužitelj mora naknaditi okrivljeniku.

6. Naime, prvostupanjski sud je, nakon izricanja osuđujuće presude, zakonito, pozivom na čl. 148. st. 1. ZKP, obvezao okrivljenika da naknadi troškove kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 6. i 7. ZKP.

6.1. Drugostupanjski sud je pobijanu presudu preinačio odbivši optužbu zbog nastupa zastare kaznenog progona, dok je odluku o troškovima utemeljio na čl. 149. st. 3. ZKP, obvezavši privatnog tužitelja na plaćanje troškova postupka. Međutim, navedena odredba sadrži izuzetak od pravila o obvezi naknade troškova postupka privatnog tužitelja (i oštećenika kao tužitelja), kako to osnovano u zahtjevu ističe državni odvjetnik. Iznimka se odnosi na situaciju kada je postupak obustavljen ili optužba odbijena zbog smrti okrivljenika ili nastupa zastare kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju privatnog tužitelja.

6.2. Kako je u ovom predmetu drugostupanjski sud svojom presudom odbio optužbu zbog zastare kaznenog progona i potom naložio privatnom tužitelju da naknadi troškove kaznenog postupka, sve bez da je obrazložio ovakvu odluku (može li se zastara pripisati u krivnju oštećeniku), to je prema takvom stanju stvari očigledno nepravilno primijenio odredbu čl. 149. st. 3. ZKP.

7. Iz navedenog je razloga trebalo ukinuti pravomoćnu presudu u dijelu odluke o troškovima kaznenog postupka, posljedično i pravomoćno (prvostupanjsko i drugostupanjsko) rješenje o visini troškova postupka te predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovnu odluku kojom će navedena povreda zakona biti otklonjena. Uzimajući u obzir da je kazneni postupak pravomoćno okončan izricanjem odbijajuće presude zbog zastare kaznenog progona, prvostupanjski sud će ocijeniti može li se nastupanje zastare kaznenog progona pripisati u krivnju privatnog tužitelja u kojem slučaju je privatni tužitelj dužan naknaditi troškove kaznenog postupka (čl. 149. st. 3. ZKP). Međutim, ako procesna aktivnost privatnog tužitelja nema značaj odugovlačenja postupka i nije od utjecaja na zastaru kaznenog progona tada troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava (čl. 149. st. 1. ZKP).

8. Slijedom navedenog, na temelju čl. 513. st. 1. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 22. siječnja 2025.

Predsjednik vijeća:
Dražen Tripalo

Dokument je elektronički potpisan:
Dražen Tripalo

Vrijeme potpisivanja:
29-01-2025
08:59:25

DN:
C=HR
O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#0C1156415448522D3230353939363335323638
OU=Signature
S=Tripalo
G=Dražen
CN=Dražen Tripalo

Broj zapisa: **9-30872-10d1c**

Kontrolni broj: **08136-77d19-d1f61**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Dražen Tripalo, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Vrhovni sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.